Cena numeru mk. 400.

Nr. 95. Niedziela 29 kwietnia 1923 roku. Rok XIV.

CENY OGŁOSZEŃ: Na I stronie wiersz milimetrowy mk. 300 — na III stronie mk. 250. — IV mk. 200. Nadesłane mk. 300. — Drobne ogłoszenia od mk 100 do 200 za wyraz. Najmniejsze 1000 mk. Ogłoszenia pozamiejscowe o 50 % zagraniczne 100 % drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA", Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Prenumerata wynosi:

marek 7000.

Z odnoszeniem miesięcznie mk. 8000.

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową mk. 9000.

Z przesyłką pocztową mk. 9000 miesięcznie.

Zagranicą mk. 16000.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec. REDAKCJA: Pilsudskiego 4, telef. 64. ADMINISTRACJA: Dęblińska 1, tel. 73. Będzin, Małachowskiego 7. Dąbrowa, Sobieskiego 8. Telefon 73.

Kino „SFINKS"

Od 23-go do 29-go włącznie

Wystąpi MAKS LINDER w obrazie p. t.

„7 LAT NIESZCZĘŚĆ"

farsa w 6-ciu częściach.

ANONS! Od 30-go kwietnia ANONS!

„Wśród tygrysów i małp"

898 Powróciwszy zamieszkuję teraz przy ulicy Marjańskiej (Holzego) 7 Dr. BŁOCH LEKARZ NERWOW.

Dr. H. Grodziński

b. lekarz szpitala chorób wenerycznych i skórnych 742

Choroby weneryczne, skórne i włosów.

Przyjmuje od 10—2 i 6—8, Panie 5—6.

SOSNOWIEC, Kowalska 2 m. 7 (2 p.)

Dr. med. SIANOŻĘCKI

Kobiece choroby. Akuszerja. Operac. lecz. Elektrycz. Masag.

160 — Ordyn. 10—3 i 4—7.

KATOWICE, ul. 3-go Maja, (b. Grundmańska) Nr. 33. (PLAC WILHELMA). Tel. 1183.

SUKNA i KORTY 895—3

najlepsze gatunki pierwszorzędnych firm krajowych i zagranicznych W WIELKIM WYBORZE po cenach konkurencyjnych

A. Z. PTASZNIK

BĘDZIN

ul. Kołłątaja 26, front I-sze piętro.

POWRÓCIŁ Dr. K. TROPPAUER

choroby skórne, włosów i weneryczne. 648—

Analizy. Lampa kwarcowa.

Przyjmuje 11—1 i 5—8. Panie 4—5

SOSNOWIEC, Małachowskiego 5, parter.

Dr. med. STAŁOWSKI

LEKARZ SPECJAL.

Choroby skórne i płciowe. Kosmetyka. Badanie krwi.

Przyjmuje każdodziennie od godz. 10 do 1 i od 4—7, w niedzielę i święta od godz. 11—1.

KATOWICE, ulica Augusta Schneidera 17. 1000-3

Dr. med. K. SERCARZ

lekarz chorób wenerycznych i skórnych (włosów).

Badania mikroskopowe.

Przyjmuje od 10—12 i 4—7 wiecz. w niedzielę i święta od 10—1 po poł.

BĘDZIN, Czeladzka 14, parter. 786 TELEFON 31.

1044 BACZNOŚĆ!!!

KTO CHCE SIĘ UBRAĆ ELEGANCKO I TANIO?

(patrz ogłoszenie na 2-ej stronie p. f. CISZEWSKI i GAWRON).

Oświadczenie.

W „Ilustrowanym Dzienniku Zagłębia" z dnia 26 kwietnia r. b. ukazała się notatka p. t. „Historja spodni", w której rzucono na mnie oszczerstwo jakobym ja chciał skraść spodnie, lecz przeszkodził mi w tem policjant.

Wobec tego wzywam owego stróża bezpieczeństwa (Stefana Bocheńskiego) ażeby odwołał oszczerstwo, gdyż cała ta notatka była tendencyjnie podaną, w przeciwnym razie wystąpię na drogę sądową.

Sosnowiec, ul. Wiejska nr. 29. 1019

Jan Kuś.

KUPUJCIE BONY ZŁOTOWE.

Siły moralne.

Sosnowiec, 29 kwietnia.

Mowa, wygłoszona przez prezydenta Rzeczypospolitej, w czasie jego pobytu w Starogardzie na Pomorzu, zawiera tyle zasadniczych wskazań na przyszłość dla narodu polskiego, że wyrasta do rozmiarów niepowszedniej enuncjacji, tymbardziej, że wypowiedziana została w momencie, kiedy wszystkie żywioły szczerze polskie w sejmie jednoczą się dla wspólnej pracy dla dobra Ojczyzny.

Nie umniejszając w niczym znaczenia siły fizycznej, którą musimy reprezentować wobec naszych zaborczych sąsiadów, wskazał prezydent Wojciechowski niezwykle jasno na siły moralne, jako na główne i najważniejsze źródło potęgi niezmożonej polskości.

Jeżeli stukilkodziesięcioletnia niewola, jeśli knut, szubienice, Sybir, a częstokroć gorsze od nich dla ducha narodu, trucie dusz polskich jadem rozkładu i nienawiści wzajemnej, nie zdołało zniszczyć mocy narodowej, jeśli dziś dźwignęliśmy się do nowego życia, to jest to zasługą kultury polskiej, wyższej od innych tym, że posiada bezcenne wartości moralne.

Pielęgnowanie tych wartości jest głównym dziś zadaniem polaków, bez względu na stanowisko, które poszczególni z nich zajmują w społeczeństwie.

Mówiąc o własnej roli w państwie, pan prezydent wyraził przekonanie, iż siłą, przemocą i nakazem polakami rządzić może tylko obcy, a swój natomiast musi być rozumiany, musi mieć tak silną wartość moralną, aby naród sam powiedział, iż tą drogą iść potrzeba.

Jakże inaczej, a piękniej, brzmią te dostojne słowa w ustach reprezentanta Majestatu Rzeczypospolitej, od tych, którymi „wielki ryzykant" p. Piłsudski, wiecznie grożący „wyjściem na ulicę", karmił naród polski przez lat cztery.

A przecież był długi okres w życiu prezydenta Wojciechowskiego, kiedy razem z p. Piłsudskim pracował wśród ludu roboczego, cierpiał i walczył tak samo, tylko może nie tak „głośno".

Wdzięczni jesteśmy mu, że publicznie hołd oddał zasługom duchowieństwa polskiego około utrzymania polskości, w religijnym uczuciu ludu naszego stwierdzając główną siłę narodu. Wdzięczni mu jesteśmy tym bardziej, że uczynił to obecnie, kiedy wraże a wrogie idei Chrystusa i Polski siły postronne i wewnętrzni wrogowie szczególnie silnie i wytrwale starają się poderwać w ludzie polskim moralność, gruntującą się na odziedziczonej po przodkach Wierze Katolickiej.

Przechodząc ze sfery rozważań zasadniczych, do praktycznych zadań chwili obecnej, prezydent Wojciechowski stwierdził, że przejawem panowania sił moralnych w narodzie polskim, musi być realizacja hasła, że „bez polaków nie można rządzić Polską".

Wzywał dostojny mówca polaków do łączenia się, usuwania precz prywaty, do zgodnej i powszechnej pracy dla Polski.

„Bez wyraźnej większości polskiej, Polski nie będzie można doprowadzić do rozkwitu".

„Łączcie się, bo tego wymaga interes narodowy".

Tymi słowami zakończył prezydent swą przepiękną, a niepospolitym rozumem i troską o dobro narodu przepojoną mową.

Niechaj echo słów jego rozebrzmi po całej Polsce, niech budzi śpiących, niech godzi waśnie, niech łączy, szczerze Ojczyznę miłujących obywateli do pracy nad budową potężnej na zewnątrz, silnej moralnie wewnątrz Najjaśniejszej Rzeczypospolitej!

Wieści ważne.

(Z wczorajszych pism i depesz.)

— Odbyło się posiedzenie konwentu senjorow, poświęcone ustaleniu prac sejmu na czas najbliższy. Postanowiono utrzymać program dotychczasowy, t. j., że następne posiedzenie sejmu odbędzie się dopiero dn. 14 maja.

— W dniu dzisiejszym odbędzie się posiedzenie państwowego komitetu radjotechnicznego. Na posiedzeniu będą rozpatrywane projekty odnośnych ustaw o radjotelefonie i radjotelegrafji.

— Cała prasa genueńska wita serdecznie dziennikarzy polskich. Prasa podkreśla z zadowoleniem przemówienie radcy Mikulskiego, który mówił o pomocy, udzielonej Polsce przez Włochy w czasie wojny z bolszewikami, w formie p zysyłki armat i samolotów włoskich. Dzienniki zaznaczają, że te szczere i wzruszające słowa ułatwią wzmocnienie dobrych stosunków między obydwoma krajami.

— Senator Jevelowsky omawiając układy polsko-gdańskie, wyraził przekonanie, że polityka Gdańska nie może być nadal polityką gwałtu, lecz polityką gospodarczą. Gdańsk musi wejść z Polską w stosunki gospodarcze, któreby umożliwiły mu otrzymywanie potrzebnych artykułów żywnościowych i surowca.

— Komisarz do spraw zdrowotnych Ukrainy na posiedzeniu ukr. komitetu wykonawczego oświadczył, że na Ukrainie liczba bezdomnych, żebrzących samopas dzieci dochodzi do 1 miljona.

— W sporze między Mussolinim a partją popolari Papież stanął po stronie Mussoliniego. Koła polityczne omawiaja obecnie to stanowisko papieża i twierdzą, że stosunki między Watykanem i Kwirynałem szczególnie w ostatnim czasie znacznie się poprawiły.

— Czeskie szykany na granicy węgierskiej wywołały środki odwetowe ze strony Węgier. Na swych granicznych stacjach węgierskich zatrzymuje się czeskich obywateli i nie wpuszcza się ich do Węgier.

— Jak wynika z ostatnich narad rady ambasadorów wysłana zostanie do rządu niemieckiego nota, protestująca przeciw nowej organizacji policji niemieckiej w związki wojskowe.

— Przed trybunałem państwowym w Lipsku rozpoczął się proces przeciwko nacjonalistycznej niemiecko-ludowej partji wolności, w związku ze spiskiem wykrytym w końcu ub. m. przez min. Severinga.

Z życia i działalności kobiet.

Kobieta współczesna a dom, rodzina i dzieci?

Warszawa, 29 kwietnia.

Oto pytanie, które nasuwa się z konieczności wtedy, kiedy się mówi o pracy zawodowej, o zarobkach, o pełnieniu służby społecznej — kobiety współczesnej. Pytanie, na które odpowiedź, zajęła by o wiele więcej miejsca aniżeli na to dać może najpoważniejszy nawet dziennik. I która nawet wtedy nie byłaby wyczerpana, bo ani form ani kształtów właściwych dotąd niema. Nie można też jej ująć w żadne twierdzenia, bo mało dotąd zbadana. Życie robotnicy fabrycznej ma swoje nieliczne obrachunki. Nie wychodzą z nich żadne plusy dla kobiety, dla której nie istniała prawie dotąd nawet ochrona macierzyństwa. Tak zwana sprawa kobieca przeszła już u nas liczne przeobrażenia. Nie zmieniło się jedno.

Kobieta jest żoną, matką, tworzy dom, rodzinę. Nie obchodzi się bez niej ani niemowlę ani starość rodziców.

Od siedmnastego roku życia, z drobnymi przestankami, pracuję zarobkowo. Ambicją rodzica mego było aby każde dziecko coś umiało tak, żeby mogło iść o własnych siłach. A mimo to, że praca jest mi zawsze najmilszą towarzyszką, mimo to, że zawsze szłam w szeregach ludzi postępowych, mam wielkie wątpliwości czy wszystkie moje zarobki pokryłyby straty materjalne, jakie ponosił dom przez moją nieobecność, niedopatrzenie, zapomnienie czy zaniedbanie. Od strat moralnych uchroniło mnie życie ale i te bywają nieuniknioną często konsekwencją tego trybu, który nam to życie narzuciło.

Rodzina w Polsce była zawsze wysoką instancją, rozstrzygającą często najpoważniejsze sprawy społeczne.

Dom polski był twierdzą, której nigdy nie zdobył wróg. Progu jego strzegła kobieta i ustrzegła. Przez wiek niewoli był ostoją polskości i relikwiarzem duszy polskiej. W nim była zamknięta siła i moc. Nikt i nic jej nie przeparło.

Ale co robić? Kształcilmy się i na to także żeby to wykształcenie w życiu rozpraszać na jego zagony. Musimy zarabiać, musimy dom zostawiać, dzieci odchodzić, nikt także i nic na to nie pomoże.

Otóż, należałam kiedyś — do jednej z najdalniejszych organizacji do Związku stowarzyszeń kobiecych. Dwanaście czy czternaście zrzeszeń przez swe delegatki pracowało wspólnie, złączone jednym hasłem dobra sprawy publicznej. Prawe czy lewe odchylenia w przekonaniach nie grały żadnej roli. Czułyśmy się polkami, probowały,pewno wszystkie, być chrześcijankami. I wtedy to, usłyszałam od jednej z dzielnych pracownic zdanie, które mi utkwiło w pamięci.

— Ja dopiero za lat dziesięć będą mogła zająć się współdziałaniem w pracy zarobkowej i społecznej, mówiła młoda, zdrowa, w pełni sił i zawodowo wykształcona kobieta.

— Dlaczego,pytam ze zdziwieniem.

— Moje małe dzieci mnie potrzebują. Ostatnie karmię jeszcze. Jak je odchowam, kiedy pójdzie najmłodsze do szkoły będę mogła do was wrócić drogie panie.

Czy nie tu właśnie tkwi rozwiązanie trudnego problemu współudziału kobiety nietylko w pracy społecznej ale i w zajęciach zawodowych?

„Nic nie powstrzyma życia fal“ prąd ten nas niesie. Ale im on szybszy, im więcej nas z nim biegnie w turniej z trudem życia, tym baczniej czuwajmy aby nie uniósł i nie zaprzepaścił tego co jednak nam najdroższe — dziecka i rodziny.

W tym ustroju, jaki jest obecnie dziecko u nas bywa ofiarą. Ono nie może być opuszczone. Niema bowiem ważniejszej sprawy dla rodziców jak wychować dobrze istotę, której się dało życie.

Dziecko nas potrzebuje. Jemu, dopóki małe, każda matka musi podporządkować swe życie.

Rodzina jest cząstką społeczeństwa. Jej dobra organizacja zaczyna ład i zapewnia ład całości. Stare to jak świat i wiecznie jak świat nowe.

Rozumieją doniosłość znaczenia rodziny żydzi. Dlatego zaczynają od tępienia rodzinnych węzłów tam gdzie chcą niszczyć i gdzie chcą panować. Dlatego od piersi matek odrywają, w Rosji sowieckiej, dzieci, dając je do żłobków, dlatego stanowisko matki spychają tylko do funkcji rodzenia. Nic poza tym. Program szatańsko obmyślony i pełniony, Od tego musimy bronić Polskę.

Dom organizujmy silnie. Rodzinne węzły mocne niech mają spojenia. Dzieci maleńkie niech wiedzą, że mają matki, które w ich dusze sieją ziarna zdrowe, własną ręką. Że te matki stawiają same fundamenty pod budowę ich moralnej istoty. Że te matki zaparły się siebie, skoro tego trzeba, żeby z nich zrobić ludzi.

Właśnie, tylko rozumna, tylko wykształcona, tylko wyczuwająca wszystkie prądy i wszystkie potrzeby swego kraju—kobieta, oceni i cenić musi należycie, znaczenie domu w Polsce i należycie w nim postawi rodzinę a odpowiednią pieczą otoczy dziecko. To jej największy i najważniejszy obowiązek, od którego zwolnić może jedynie chyba wielka bieda materjalna.

L. Kotarbińska.

TELEGRAMY.

(Przez telefon.).

Walki w zagłębiu Ruhry.

Niemcy wysadzają tory kolejowe i mosty. — Napady na oddziały wojsk okupacyjn.—Podejrzane manewry reichswehry.

Paryż, 28 kwietnia.

Według wiadomości otrzymanych tu z zagłębia Ruhry, w dn. wczorajszym rozpoczęli niemcy na całym terenie okupowanym partyzantkę przeciw wojskom belgijskim i francuskim. Wczoraj niemcy zerwali w dwu miejscach szyny kolejowe, wysadzili w powietrze dwa wielkie mosty i zorganizowali napad na oddział wojska belgijskiego, przyczym kilku żołnierzy belgijskich zostało ciężko rannych. Jednocześnie w Niemczech odbywają się wielkie manewry wojskowych organizacji nacjonalistycznych i reichswehry.

Chrześcjańska demokracja a nowa większość.

Warszawa, 28 kwietnia.

Klub sejmowy ch. dem. zakończył dziś przed południem swoje obrady, dotyczące utworzenia większości w sejmie.

Uchwalono następującą rezolucję: klub ch. demokracji, uznając konieczność oparcia rządu na stałych podstawach parlamentarnych i konstytucyjnych, upoważnia prezydjum do dalszych pertraktacji i przystąpienia do zespołu nowej większości sejmowej.

Z sejmu.

Warszawa, 28 kwietnia.

Na wczorajszym posiedzeniu sejm postanowił na prośbę Okonia nie wydawać go sądom, wydać natomiast Łuckiewicza, który namawiał ludność do buntu, zdrady i walki z Polską. Postanowiono dalej wydać dzieła Mickiewicza i przyjść z pomocą ludności kresów wschodnich.

Inspekcja polskiej floty wojennej.

Warszawa, 28 kwietnia.

Dziś przybyli do Gdańska ministrowie Ossowski i Grabski w towarzystwie admirała Porębskiego, poczym udali się do Gdyni, gdzie odbędzie się inspekcja floty wojennej polskiej przez ministra spraw wojskowych Sosnkowskiego.

Dziś rano wyjechał również do Gdyni premjer gen. Sikorski, celem wzięcia udziału w uroczystościach związanych z pobytem prezydenta Wojciechowskiego na Pomorzu.

Kanclerz austrjacki ks. Seipel w Warszawie.

Warszawa, 28 kwietnia.

Według otrzymanych tu wiadomości w przyszłym tygodniu przybyć ma do Warszawy kanclerz austrjacki ks. Seipel, celem rozpoczęcia rokowań z rządem polskim, w sprawach gospodarczych.

Napady bandyckie.

Warszawa, 28 kwietnia.

Bandycl, zbiegli z więzienia mokotowskiego, dokonali dziś w 6 dniu po ucieczce, czwartego napadu bandyckiego na zagrodę włościańską we wsi Wiktoryn. Pościg za nimi pozostał dotychczas bez skutku.

Pobór wojskowy.

Warszawa, 28 kwietnia.

Pobór rocznika 1902 został wyznaczony na czerwiec b. r. Zwolnienie rezerwistów z r 1897 nastąpi 30 b. m. Rezerwiści z r. 1895 nie będą na razie powołani na ćwiczenia.

Pustki w sejmie.

Warszawa, 28 kwietnia.

Wobec dłuższej przerwy w pracach sejmu, przeważna liczba posłów opuściła Warszawę.

Czesi koncentrują wojska na granicy Węgier.

Budapeszt, 28 kwietnia.

Pisma tutejsze donoszą, że czesi zarządzili tajną mobilizację i gromadzą wojska na granicy Węgier.

Miljonówka.

Warszawa, 28 kwietnia.

W dzisiejszym ciągnieniu miljonówki los padł na nr. 4,977,984 zakupiony przez dom handlowy Natansonów w Warszawie.

Giełda.

GIEŁDA SOSNOWIECKA.

Sosnowiec, 28 kwietnia.

Dolary	45280
Franki szwajc.	8250
Franki franc.	3060
Funty szterl.	210.000
Marki niem.	1.25
Korony czeskie	1345

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 28 kwietnia.

Dolary	46.000
Franki franc.	3160
Funty szterl.	216,000
Marki niem.	1.55
Korony czeskie	1375
„ austr.	$67^{1}/_{4}$

GIEŁDA GDAŃSKA.

Gdańsk, 28 kwietnia.

Dolary	30.000
Marki pols.	64

GIEŁDA BERLIŃSKA.

Berlin, 27 kwietnia.

Dolary	30.000
Marki polskie	63

Spróbujcie nowy wyśmienity gatunek herbaty Nr. 50. firmy 525 „CEYLON“

Podziękowanie.
Wszystkim, którzy wzięli udział w ostatniej usłudze drogim nam zwłokom
ś. † p.
STANISŁAWY CICHOŃ
a szczególniej: ks. prefektowi Krawczyńskiemu, pp. wychowawczyni Z. Wolskiej, Dyrektorowi Wł. Mazurowi, oraz kolegom i koleżankom składa serdeczne „Bóg zapłać“
1044 RODZINA.

Nadszedł świeży transport PALT LETNICH, JESIONEK, GARNITURÓW 854 i duży wybór spodni wszelkiego rodzaju Magazyn Ubiorów Męskich H. Zakrzewskiej Pogoń, Ciepła Nr. 4.

Z ukończeniem akademji F. H. O. w Frankfurcie nad Menem
NOWOOTWORZONA PRACOWNIA UBIORÓW MĘSKICH p. f.
S. CISZEWSKI i J. GAWRON
przy ul. RYBNEJ Nr. 15, m. 4, I p. 1043
zawiadamia Sz. publiczność, iż przyjmuje wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące po cenach możliwie przystępnych. Wykonanie solidne.

UBIORY MĘSKIE
marynarkowe, żakietowe, sportowe i t. p. oraz palta kimonowe, wścięte według najnowszych żurnali 660
na raty
wykonywa na zamówienie z własnych i powierzonych materjałów, krawiec męski
I. WATENBERG
Będzin, ul. Modrzejowska 8
dom własny, obok Ochronki. Przyjdźcie i przekonajcie się!

761 „SPIHO“ POLSKO-AUSTRJACKI SKŁAD FABRYCZNY ARTYKUŁÓW GUMOWYCH Spółka z ogran: por.
KRAKÓW, ulica Mikołajska Nr. 9.
Specjalność: kalosze i śniegowce. Sprzedaż tylko hurtowna.

Kino „Zacisze“ Kino „Zacisze“
„JUDEX“
3-ci epizod p.t.
TAJEMNICZE PORWANIE

CZY WIECIE DLACZEGO? wszyscy wybierają się po artykuły spożywcze i kolonjalne do nowootworzonego składu hurtowo-detalicznego
„RENOMA“—Modrzejowska 28
dlatego, iż skład ten mieszczący się w podwórzu, sprzedaje 1035-3 mąkę, kaszę, ryż i t. p. po najniższych cenach.

SANATORJUM i Zakład wodoleczniczy D-ra KUPCZYKA
KRAKÓW, Szujskiego 11. Telefon 1295.
Choroby nerwowe i wewnętrzne. 1046

Żywy Pomnik Pamięci Męczennika Księdza Butkiewicza.

Tegoroczn, Trzeci Maj jest wielokrotnem świętem Narodowem.

Poza ogólnem świętem Konstytucji 3 Maja, łączymy się sercem z wielką uroczystością w Warszawie z racji odsłonięcia pomnika księcia Józefa. Na dzień 3 Maja zjeżdżają nasi Najmilsi i Dostojni Przyjaciele Francuzi, przybywa Marszałek Polski Foch. Jeżeli naród z narodem brata się w dniu 3 Maja, czyż nam wewnątrz wolno być obojętnymi i pławić się we wzajemnej walce partji, osłabiać wiązadła naszej Rzeczypospolitej. Trzeci Maj przypomina nam o tym wielkim obowiązku jedności Narodu. Niechże i Zagłębie uczci godnie ten dzień odświętny. Pomnijmy, że w to święto radości są jeszcze nasi bracia, którzy cierpią ciężką niedolę.

To też dzień 3 Maja należy uczcić wielką a dostojną i spokojną manifestacją po niesłychanym morderstwie śp. ks. Butkiewicza, który zginął z ręki krwawych carów. Nie wykrzykiwanie i pogróżki, nie piana nienawiści ma rozgoryczać serce Narodu Polskiego. Najlepszą odpowiedzią, najcięższą klęską dla naszych wrogów to moralny wstrząs sumienia całego Narodu, dotarcie w dniu 3 Maja do głębin Ludu Polskiego. Idźmy za przykładem Rządu, który się jasno wypowiedział w sprawie ohydnej zbrodni, dokonanej na księdzu Butkiewiczu, na tym człowieku, co wytrwał niezłomnie i oddał głowę za Ojczyznę i wiarę Ojców.

Macierz Polska, przez ręce ks. Plenkiewicza, przekazała dzień 3 Maja naszemu Komitetowi na „Żywy Pomnik Pamięci Męczennika śp. księdza Butkiewicza", na budowę Internatu dla młodzieży szkolnej Seminarjum. Przez nauczyciela Polskiego dotrzemy do serca Ludu, podniesiemy Go w kulturze a kultura i nauka da Moc Narodowi, że żadne burze nie wstrząsną więcej podwalinami naszego Państwa. Zadnym innym hasłom nie hołduje Macierz. Idźmy przeto za głosem Macierzy i w dniu 3 Maja budujmy twierdzę naszej kultury, dźwigajmy polskie szkolnictwo.

Na ciemnotę Wschodu, który nas przez wiek gnębił, odpowiedzmy:

Żywym Pomnikiem pamięci ks. Butkiewicza w Zagłębiu — rzućmy grosz ofiarny na budowę Internatu dla tych, co mają nabrać sił do lotu i iść w lud na twardy posterunek szerzenia oświaty w najdalszych zakątkach kraju. W tej myśli poszedł także Konsystorz Biskupi w Kielcach i zarządził zbiórkę grosza po świątyniach na Zywy pomnik.

Budujmy co rok w dniu 3 Maja jedną twierdzę oświatową — oto najlepsza odpowiedź: Moskwie i Germanom.

Organizujmy Komitety miejscowe, urządzajmy obchody 3 Maja, poranki, odczyty i poświęćmy chwilę śp. Męczennikowi ks. Butkiewiczowi, niechaj ta świetlana postać żyje w narodzie wiekuiście. My dziś zażywamy wolności — a on trwał na posterunku, bo tak kazał mu Mus. Wielkim jest przeto w pam ęci Narodu i godzien, by go uczcić Żywym Pomnikiem.

Ku uczczeniu chwili wydała Komisja Matka: Na ŻywyPomnik pamięciks. Butkiewicza,znaczeki ilu minacyjne karty na okna oraz listy ofiar. Nie będzie jednego polskiego domu w Zagłębiu, któryby nie iluminował swych okien nalepkami z podobizną ks. Butkiewicza.

Wizerunek Męczennika dotrze do najskromniejszej polskiej chaty na wsi.

Pamiętajmy, że odrodzoną Polskę buduje nie Rząd ale cały Naród na każdym kroku na każdym posterunku. Wiele mamy celów oświatowych.

Niechże w tym roku stanie nowa placówka nasza: Żywy Pomnik pamięci męczennika ks. Butkiewicza... Internat Nauczycielski w Sosnowcu.

Zezwolenie Starostwa na cały powiat będziński na zbiórkę grosza:

Żywy pomnik pamięci ks. Butkiewicza uzyskane pismem L. 21094II z dnia 14 kwietnia 1923 r.

Zezwolenie opiewa na czas 3, 6, 10 maja br.

Jeneralnym Skarbnikiem na Żywy Pomnik pamięci męczennika ks. Butkiewicza w Sosnowcu jest ks. proboszcz Franciszek Plenkiewicz, prezes Macierzy, ul. Kościelna w Sosnowcu. Na jego ręce należy wszelką gotówkę odsyłać drogą poczty.

Odpis. Dziekanat Będziński dnia 19 kwietnia 23 r. Nr 30.

Na skutek tamtejszej prośby Kurja Biskupia powiadamia, że JEkscelencja ks. biskup pozwolił na zbieranie składek po kościołach powiatu Będzińskiego (w innych powiatach również będzie zbiórka na Zywy Pomnik śp. ks. Butkiewicza)—na ZywyPomnik ku i czci pamięci ks. Butkiewicza na budowę internatu dla ucz. Sem Naucz. w Sosnowcu. Pozwolenie udzielone dn. 16-IV-23. l. 923. (Dziekan, kan. ks. Piasecki).

Komisja Matka: Ks. Fr. Plenkiewicz, jeneralny skarbnik na Żywy Pomnik, Helena Leśniakowa, dyr. Pań. Szk. Zaw. Zeń. — sekretarka, Jan Rybicki, sekretarz szk. Tech. — rachmistrz, Wład. Mazur, dyr. Seminarjum męskiego.

Członkowie: Józef Grabowski insp. szkół pow. W. Swiderski, J. Gwerek zast. Insp. Szkół pow. J. K. Bujakowski, komendant dr. Harcerzy, J. Plebanek, komendant obwodu Strzelca, Ks. R. Krawczyński prefekt Sem., J. Karney prezes Sokoła.

Miejski Komitet Organizacyjny 3 Maj

Prezes Kreczmer, wiceprezes ks. Plenkiewicz, Kluczewicz, Płodowski, Zbiegniewski, prezes zw. naucz. szkół pow.

Sosnowiecki Komitet Protektorów: Prezyd. Miasta Siłuszek, Prezes Rady Miasta Dr. Zachorski, Prezes Z-ku Naucz. Szk. Powsz.: Zbiegniewski Prezes Rady Szkolnej: Dr. Zieleniewski, S. Waśniewska referentka Wydz. Szk. — Dyrektorzy szkół średnich: Evert, Dobrowolski. Grosówna, Gadomski, Nowakowski, Podkayowa, Płocki, Siwikowa, Trzciński, Kierownicy szkół: Barański, Budrys, Jeger, Kędzierski, Kubicki, Słabiak, Skipirzepa, Zawadzki, Warzeszanka, Zarska, Gębicki prezes Domu Lud. Inż. Galle, jeneralny Dyrektor Tow. Hr. Renard, Zukowski i Pirszel dyrektorzy Gwarectwa Hr. Renard, inż. Przedpełski, Włodzimierz Schön, — Kupiectwo Polskie: Błotniewski, Czechowski, Ładno, Kucharski, Musiał, Zurawski, Ks. Fr. Raczyński, Dr. Bibrowicz, Zarzycki, właśc. Hot. Wiktorja, Jan Duda, Ant. Mazurkiewicz, inż. Art. Michel, Janina Strzelecka, Redakcja „Iskry": W. Monsiorski, K. Cwierk, H. Hirszler, Redakcja „Ill. Dziennika Zagłębia": Stacherski, Wal..wski.

Będziński Komitet Organizacyjny

Jan Misiurski prezes Welman wiceprezes Zebrowski, skarbnik, Cetwiński sekretarz, Członkowie: Ks. Kuchta, Misiurski Benedykt insp. Samorządu Cz. Sztajner.

Dąbrowiecki Komitet Organizacyjny

Prezes: Kocot kierownik szk. — Zast. Prezesa: Baranowski, sekretarz: J. Ozimek, skarbnik: Ks. Słonimski, Członkowie: Kamińska Zw. K. P., Wallerowa, Zabierzewska, Koło Pol. J., Piotrowski, Strzeleccy, Winkel, Burghardt, Skiba, Morze, Kęsik, Łabudzińskie, Borowieccy, Rembertowscy, Goleniewska, Kościuczuk, Ks. Kanonik St. Mazurkiewicz.

Saturn

Prezes: Ks. Wójcicki, wiceprezes: P. Pieczyński, sekretarz: J. Wieczorek, skarbnik: M. Starzycki, Człon.: Przyłucki, W. Kowalski, Z. Czarnomski, Stecka, Kamińska.

Klimontów.

Inż. F. Frycz, W. Brzesko, H. Lindnerowa, L. Drzewiecka, L. Bukowiński, S. Stefański.

Zagórze.

Bartoszewicz, Bogdański, Chełmicki, J. Jędrczak, Kibler, Ławicka, Lisewska, Siwik, Szymański, Sztyller, A. Sajdak, Topolnicki, Zamojski, W. ks. kanonik katedralny, Zapolski, W. Jędrczak, A. Jasiński, T. Dalach.

Gołonóg

Ks. T. Urbański, Prezes Rady szkolnej Powiatowej, W. Grunwald, S. Szczęsny, Brok Stan. Wartak J. Zdzienicki naucz.

Ząbkowice

Prezes: S. Łaniewski, Sekr.: J. Motyl, skarbnik: Włodz. Grochowski, członkowie: Ks. Pluciński, Motylowa.

Strzemieszyce.

Ks. Zygmunt Pawłowski, Henryk Makarczyński, Piotr Musiał, ks. Stefan Jurczyński, Czesław Sierko, Tadeusz Hrabi, Władysław Plak, Leontyna Hrabi, Helena Lidecka, Nimfa Konarzewska, Wanda Kiełbówna, Janina Majewska.

Siewierz.

Prezes: ks. F. Staszkiewicz.

Dobieszowice.

Prezes: Proskórnicki, kierownik szkoły.

Gmina Rudnik Wielki — Gniazdów.

S. Kuchta, M. Kolasiński, J. Kucharski, T. Pasek, W. Mateja, L. Sitek.

Łazy.

Prezes: A. Chlewski, wet. 63. wiceprezes: Cz. Zdanowski, sekr: T. Szczygieł, skarbnik: S. Matyja. Członkowie: Hr. L. Poleska, A. Dudowa. H. Kosikowska, L. Ingster, B. Majewski, J. Letisz, M. Gliński, J. Smajda, W. Małota, A. Jurkowski, L. Łabędź, I. Janiak, Piskorczyk, M. Buchowski, W. Kubik. — (Komitet wyjednał sobie zbiórkę w pociągach między Ząbkowicami a Częstochową).

Wysoka.

Prezes: A. Brzozowski, dyr. Cementowni, J. Sztaba, wiceprezes: M. Kapusto, sekr: J. Szymoniak skarbnik. Członkowie; J. Lerniewska, F. Lermiewski, K. Binderowa, H. Gryzanko, A. Berkowska, P. Mazurkówna, B. Zemkowski, F. Lindenstramm.

Grodziec.

Ks. prob. Grzeliński, ks. Łojek, kierownicy

szkół: Tomasik, S pliński, przedstawiciele wszystkich instytucji społecznych.

Piaski.

Dyr. Grzybowski, ks. Imiela, kier. Pomirski.

Czeladź.

Cieśliński, Raducki, Rączaszek, ks. Suma.

Niemce — Kazimierz.

Prezes: inż. I. Bereszko, wiceprezes: J. Kruzek, skarbnik: W. Lewandowski, sekretarz: A. Jarakiewicz, Członkowie: Z. Dziadkiewicz, Kiedroń, Z. Wieczorkiewiczówna, J. Zygmański, A. Gala, P. Smigielski, E. Smok.

Niwka — Modrzejów.

Prezes: ks. F. Gola, wiceprezes: A. Wicentowicz, skarbnik: ks. Koper, sekretarz: W. Chmielewski. Członkowie: B Kłopotowska, Zukowski.

Koziegłowy.

Ks. proboszcz Leon Brykalski.

Koziegłówki.

Ks. proboszcz Rogo,ski.

Myszków.

Prezes: ks. J. Kałuża. Sekretarz: Wacłam Tum.

Granica.

Prezes: ks. Krzemiński, wiceprezes: Bogacka, sekretarz: Kocielska, skarbnik: Winiarski, Członkowie: Wiśniowski, T. Nowakowski, A. Mroczkowski, R. Wysocki, S. Rudny, Brzezińska, Benedyd, Wyrobcówna.

Komitet wykonawczy w Sosnowcu:
Rada Pedagogiczna Seminarjum.

Sprzedaż materjałów budowlanych
Cement, gips, trzcina, wapno, papa dachowa, smoła, gwoździe, karbolin i t. d.
Poleca Skład benzyny, nafty, olejów mineralnych, cylindrowych i maszynowych
F. Klepfisz
Sosnowiec, ul. Nowo-Kościelna vis á vis Dworca Dęblińskiego.
341-1

...ę, smołę, karbid, smary
i t. p. wyroby krajowe i zagraniczne, oraz
WYROBY ZELAZNE po cenach fabrycznych
POLECA 870—1
I. WELNER, DĄBROWA ul. 3 Maja Nr. 9.

„WYGODA“ PREMJUM „WYGODA“
dla wszystkich nowych prenumeratorów.

Chcąc dowieść, iż można pracować z minimalnym zyskiem—w myśl zasady „DUŻY OBRÓT MAŁY ZYSK“ wszyscy nowi prenumeratorzy, którzy wpłacą przed 1-V r. b. należność za prenumeratę 2 jakichkolwiek pism na miesiąc maj i czerwiec lub trzech pism na miesiąc maj—mogą korzystać darmo przez cały ten czas z czytelni Nowości Ceny jak dotąd 10 do 20% niższe. 795-1

ŚLUSARZE WYKWALIFIKOWANI
znajdą pracę w druciarni BRACI SZAJN w Sławkowie.

Przyjęci będą jedynie fachowcy z długoletnią praktyką i gruntowną znajomością fachu. 567—1

BACZNOŚĆ!!! **SZKOŁA TAŃCOW** BACZNOŚĆ!!!
Staropolskich i nowoczesnych.

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność miasta Sosnowca i okolicy, iż z dnjem 10 maja r. b.
rozpoczynam ostatni kurs tańców dla nieumiejących Pań i Panów. Dla Pań ceny zniżone.
Kto chce przejść fachowo, praktycznie i teoretycznie, proszę pośpieszyć z zapisem. Wpisy przyjmuje w poniedziałki i czwartki od godziny 6 do 8 wiecz. Sala przy ulicy Piłsudskiego nr. 3. 588-2
Z poważaniem Prof. K. WRZESZCZ (mistrz baletu).

Chrześcjański Magazyn gotowych ubiorów męskich
A. BROZYNY w Sosnowcu, ul. Warszawska 6.
Po kilkoletniej przerwie wprowadziłem dział gotowych ubrań męskich od najtańszych do wykwintnych. 301-1
Niezależnie od powyższego będę nadal prowadził pracownię kołder które posiadam w dużym wyborze. A. Brożyna.
UWAGA. Dla panów pracowników biur rządowych i prywatnych otwieram kredyt do 50% ceny kupna.

Obwieszczenie.

Komornik sądu okręgowego w Sosnowcu, rew. III zamieszkały w Dąbrowie przy ulicy Ulman nr. 2 na zasadzie art. 1130 P. C. obwieszczą, iż w dniu 7 maja 1923 r. o godz. 10 rano w Dąbrowie przy ul. Kościuszki nr. 17 w mieszkaniu, należącym do p. Chrystjana Rotta, to jest w miejscu przechowania przedmiotów, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację oszacowanych na 170.000 mkp. a należących do tegoż Chrystjana Rotta, składających się z mebli domowych.
1016 Komornik sądowy.

!! Najtańsze źródło !!
SKŁAD SUKNA i KORTÓW
H. PRZEROWSKI
BĘDZIN ulica KOŁŁĄTAJA parter **22**
posiada na składzie krajowe i zagraniczne towary najlepszych wyrobów i sprzedaje na dogodnych warunkach po cenach fabrycznych.
Przed kupnem 869—3
przyjdźcie i przekonajcie się!

Kto chce mieć ze starego nowy kapelusz, niech przyniesie **na ulicę Niemiecką nr. 10,** gdzie przefasonowują i farbują kapelusze damskie, słomkowe na różne kolory oraz męskie, cylinderki na najnowsze modele, czego nigdzie nie potrafią zrobić.
Filja nasza: **Modrzejowska nr. 7 w podwórzu.** 1028
Sosnowiec, Niemiecka 10.

SUCHOTY oraz wszelkie choroby **piersiowe** leczy **„Balsam Thiocolan Age“.**
Używa się za poradą lekarza.
Sprzedają apteki i składy aptecznе.
1033—25

Choroby żołądka, kiszek, nerek, obstrukcje, hemorojdy i t p. radykalnie leczą **Szwajcarskie gorzkie zioła Dr. Bauera**— oryginalne z marką „Kogut“.
Sprzedają apteki i składy apteczne.

SKLEROZĘ, ASTMĘ, LUES i t.p.
leczy krajowy preparat jodowy p. n.
„JODOGEN AGE“
(ala JODON ROBIN'A)
UŻYWA SIĘ ZA PORADĄ LEKARZA
żądać w aptekach. 452
APTEKA A. GASECKIEGO W WARSZAWIE.

Drobne ogłoszenia.

Kupno i sprzedaż.
200 mk. za wyraz

Zęby sztuczne nawet połamane, złoto, platynę kupuje po najwyższych cenach. Roman Sosnowiec Modrzejowska 5. 130

Swiece do komunji i kościelne. Wybór wielki, ceny przystępne. Sosnowiec Koscielna 4, P. Kołton. 405-11

Motory elektryczne, dynamomaszyny do sprzedania. Biuro i zakład elektrotechniczny, B cia Swięciccy, Sosnowiec ul. Leszno Nr 6, tel. Nr 145. 712-1

Cykloneta, motocykl, rower damski, motor pół konia 110 — do sprzedania. Będzin Kołłątaja 17, Rutkowski. 865-1

Fortepian Wiedeński A. Pokorna, rower z motorem sprzedam zaraz. Kęsik kopalnia Milowice. 874-2

Sprzedam 2 domy parterowe z dwoma sklepami, 4 mieszkaniami i warsztatem rzeźniczym w Zawierciu. Warta. Czeladź, Bytomska, Hańce. 834-2

Sprzedam motocykl trzechbiegowy dwucylindrowy z przyczepem trzechosobowym i kierownicą samochodową w przyczepie. Czeladź, Bytomska, Hańce. 885-2

Do sprzedania dom dwupiętrowy o 25 ubikacjach w tym sklep frontowy. Zgłoszenia: Górny Sląsk, Szarlej — Upustowa 8, Kałka. 886-1

Kartofle sprzedaje wagonowo Polskie Handlowo—Przemysłowe Towarzystwo „Hejnał“ w Gorzkowicach. Adres poczt. i tel. Hejnał—Gorzkowice. Ustne informacje udziela się w biurze „Hejnału“ przy sklepie Stow. Spoż. „Jedność“ w Gorzkowicach. 889-2

Okazyjnie sprzedam sklep z całem urządzeniem restauracyjnym, przyległe dwa pokoje z kuchnią, punkt bardzo dobry powód wyjazd. Wiadomość „Iskra“ Sosnowiec. 899-2

Uwaga! Codziennie wyrób masła śmietankowego. Ceny konkurencyjne. Hurt detal. Mleczarnia T. Aniołek, Kaliska 28. 796

Do sprzedania bilard kręgielkowy długości 1x2 z przyrządami. Wiadomość Sosnowiec Chłodna 4 Godlewski. 1029—3

Sprzedam zaraz magiel, kocioł stulitrowy i noże rzeźnicze. Wiadomość Będzińska 16. 1024

Sprzedam szafę, biurko i bieliźniarkę dębową oraz stół kuchenny. Sosnowiec Szenowska Nr 1 l. Mal. 1025

Sprzedam wóz parokonny używany. Pogoń Srednia 15 m. 1. 1017

Motocykl na $2^1/_2$ konia—starszy model sprzeda Szusbier, Król.-Huta ul. Gimnazjalna 34. 1012—2

Dom gospodarczy, wozownię ze stodółką, chlewem sprzedam. Wiadomość: Czerny Modrzejowska 14, Będzin. 1012—2

Do sprzedania rower zupełnie nowy Sosnowiec Piłsudskiego 86. Podkopał. 1038—2

Garnitur gabinetowy, kredens dębowy, biurko, kasę ogniotrwałą średnią, krzesła skórą kryte, werdyko, tremo, kanapę, stoły, zegar otomanę, dywan, zegar antyk, obrazy, rogi, gobelina, aparat fotograficzny, etażerkę, firanki, portjery pluszowe, kapy tiulowe, łóżka z materacami, nocne szafki, komodę, szafy, lustra, wieszaki, meble kuchenne białe, oraz różne rzeczy sprzedam. Towarowa, 9, m. 8. 1031

Posady i prace.
Zaofiarowane 200 mk. za wyraz.

Potrzebna samodzielna gospodyni z dobrym gotowaniem, do wzorowego wychowania dzieci — w wieku od lat 25 do 30, uczciwa, przystojna z dobrymi referencjami. Wiadomość w Grodźcu, Pasteczko. 1008-1

Potrzebna dziewczyna do pasienia krowy. Pogoń Srednia 15, m. 1. 1018

Potrzebny przedsiębiorca do wyrobu większej ilości cegły. Informacji udziela kierownik szkoły powszechnej w Klimontowie. 901—3

Poszukiwane 100 mk. za wyraz.

Inteligentna panienka poszukuje zajęcia do jednego, ewentualnie dwojga dzieci. Klimontów, M. Bielecka. 1003-2

Buchalter samodzielny, młody, nadzwyczaj zdolny, przestrzegający porządku pracy, gruntownie wyrobiony biurowo, z dłuższą praktyką handlową, obejmie posadę najchętniej w przemyśle kopalnianym. Łaskawe oferty pod „Sumienność“, Biuro Ogłoszeń, Hlawski, Sosnowiec. 1004-2

Dla Administracji Wydawnictw i biur ogłoszeń! Młody inteligentny mężczyzna posiadający 8 letnią praktykę w prowadzeniu działu reklamy w jednym z najpoważniejszych pism w Polsce, samodzielny korespondent, piszący bardzo biegle na maszynie, prowadził jedno z większych biur ogłoszeń, bardzo energiczny organizator, posiadający również dobrą rutynę w każdym dziale wydawnictwa obejmie natychmiast posadę w jednym z dzienników lub biurze ogłoszeń. Zgłoszenia z podaniem warunków pod „Rutyna“ poste—restante Gniezno Poznańskie. 1034—2

Były wojskowy posiadający średnie wykształcenie z ukończonym kursem oświaty poszukuje posady biurowej. Łaskawe zgłoszenia do biura dzienników Szejnhof Dąbrowa dla „Wojskowego“ 1015

Lokale.
200 mk. za wyraz.

Zamienię sklep z pokojem i kuchnią w Pogoni na mieszkanie dwupokojowe ewentualnie jednopokojowe z kuchnią w Sosnowcu. Wiadomość „Iskra“. 863-2

Wynajmę pokój umeblowany dla 2 kawalerów kolejarzy, pierwszeństwo maszyniści. Ząbkowice, dom P. Lenarczik. Marcela Gajek. 905-1

Poszukuję 3, 2, 1 pokoju z kuchnią w Sosnowcu, Będzinie, Dąbrowie Pośrednictwo wynagrodzę. Oferty Fla „Solidny lokator“ w Administracji „Iskry“. 1021—2

Poszukiwany pokój z poczekalnią na biuro w śródmieściu od 1 czerwca. Oferty sub „Biuro“ w Administracji „Iskry“. 1022—2

Różne.
200 mk. za wyraz.

Koncesjonowana szkoła pisania na maszynie H. Lewkowicza, Będzin Sączewska 29, uczy pisać na maszynach systemem amerykańskim. Wydaje świadectwa uczniom, kończącym naukę. 867-1

50 tysięcy nagrody otrzyma znalazca, który przyprowadzi psa czarny, młody wysoki z dość długą szerścią, wabi się „Murzyn“. Nowopogońska 24, mieszkania 8, II piętro. 890-1

Zaginął pies wilk wabi się „Lux“, uprasza się o odprowadzenie za sowitem wynagrodzeniem do nowych domów T-wa Sosnowieckiego na Pogoni, Przedwolski. Nieprawego właściciela pociągnę do odpowiedzialności sądowej. 894-2

Ostrzeżenie.
W dniu 26 b.m. pożyczyłem roweru H. Janikowi, który miał mi go natychmiast zwrócić. Ponieważ tego nie uczynił, a nawet podobno z rowerem uciekł w niewiadomym kierunku przeto ostrzegam przed kupnem od niego wspomnianego roweru. Mieczysław Rojek. 1006

! Cud nad Wisłą !

W przeciągu 11 minut wyciągnięto z Wisły (exelsior aparatem Edissona) statek zawierający przybory rybołówczy: wędziska, sznurki pleciona, spławiki, żyłki, muszki, kotwice, haczyki płaskie, również rolety, ceraty, chodniki, leżaki, polowe łóżka, pudła i walizy, które można nabyć u St. Sztajera, Będzin, Kołłątaja 29. 1013

Lenczner Cyrn zgubił patent na galanterje. Znalazca raczy zwrócić na ul. Dekierta 14. 1036—3

Kilka mieszkań na letnisko może być wynajęte. Wiadomość szkoła Gniazdów poczta Koziegłowy. 857—3

Kurs kroju i haftu. Kołłątaja 11 Nowakowska. 1036

Najnowsze fasony gorsetów, jak również pasów zastępujące takowe Pasy do ciąży. Pasy lecznicze i różne fasony biustonoszów poleca „Rozalja“ Sosnowiec Dęblińska 11. 1027

Zgubione dokumenty.
100 mk. za wyraz.

Bil Józef zgubił kartę bezterminowego urlopu wydaną przez PKU Radom, dowód osobisty wydany przez gminę Gębarzów, oraz 14 tysięcy marek. Łaskawy znalazca pieniądze zatrzyma, a dowody zwróci do „Iskry“ w Będzinie. 851-1

Baran Józef (r. 1900) zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wydane przez Dowództwo IV Dyonu samochodowego we Lwowie. 866-1

Grajwoda Bonifacy zgubił książeczkę Kasy Chorych wydaną przez kopalnię „Mortimer“ w Zagórzu. 868-1

Stanisław Lipski zgubił kartę powołania wydaną przez PKU Będzin. 871-1

Bytomski Jan zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wyd. przez 3-cią kol. zap. samochodową w Częstochowie. 876-1

Rubin Majer Feder zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wydane przez 20 pp. w Krakowie.

Mogielski Marceli zgubił kartę powołania wydaną przez P. K. U. Będzin. 883-1

Janowi Sobala skradziono tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wydane przez dow. 2 p. saperów kaniowskich. 891-2

Bracik Jozef (r. 1888) zgubił kartę powołania, wydaną przez P. K. U. w Będzinie. 1009-2

Stano Janowi skradziono kartę demobilizacyjną wydaną przez PKU Miechów. 908-2

Kubański Jan zgubił książkę Kasy Chorych wydaną przez kopalnię „Mortimer“. 909-2

Bednarski Bronisław zgubił kartę odroczenia wydaną przez PKU Będzin. 906-2

Zgubiono kwit zastawowy wydany przez Oddział PKKP w Krakowie l. 3256. — dn. 12/3 1921 na dwie 4% premjówki Nr 1494184 i Nr 2070022 na nazwisko Marji Grossowny na kwotę pożyczki mkp. 1500. 829-1

Marcinowi Foltynowi skradziono dowód osobisty wydany przez gm. Lelów. 832-1

Hersz Zajb Glasman zgubił kartę powołania wydaną przez PKU Będzin, rocznik 1894 1039-3

Jan Musiał zgubił paszport zagraniczny wydany przez Starostwo Będzińskie. 1030—3

Sielańczyk Mateusz zgubił książkę Kasy Chorych wydaną przez kop. „Reden“. 1014—3

Budynek Jan (r. 1891) zgubił książeczkę wojskową wydaną przez Kom. Przeglądową w Będzinie dn. 26 kwietnia br. 1010-3

Redaktor W. Monsiorski. Wydawca: Akc. T-wo Drukarskie i Wydawnicze „Kurjer Zachodni“ S. A. Dęblińska 1.

Jak Częstochowa przyjmie marszałka Focha.

(Korespondencja własna „Iskry“).

Częstochowa, 27 kwietnia.

Od szeregu dni Częstochowa przygotowuje się na przyjęcie marszałka Focha. Specjalny komitet zajął się utworzeniem szczegółowego programu przyjęcia znakomitego gościa. W chwili wjazdu pociągu na stację orkiestra wojskowa zagra Marsyljankę. Marszałek przyjmie raport władz wojskowych i przy dźwiękach „Jeszcze Polska nie zginęla“ przejdzie przed frontem kompanji honorowej, poczym zostanie powitany w imieniu władz państwowych przez starostę. Powitają marszałka plutony honorowe sokoła, harcerzy, straży ogniowej strzelca, prezes rady miejskiej i przedstawiciele kolonji francuskiej, oczekujący w sali I-ej klasy.

Przejazd od dworca do klasztoru na Jasnej Górze odbędzie się autami. W klasztorze powita marszałka ojciec Markiewicz. Po wysłuchaniu mszy św. marszałek zwiedzi klasztor, poczym nastąpi powrót na dworzec.

W przyjęciu wezmą udział stowarzyszenia i korporacje, które utworzą szpalery od dworca do klasztoru.

Bramy tryumfalne zbudowane będą przed dworcem, przy wjeździe do II-ej Alei, koło placu magistrackiego i przy Alei III-ej. W tych samych miejscach grać będą orkiestry. Jeszcze kilka dni dzieli Częstochowę od uroczystego dnia pobytu marszałka Francji, a już w mieście daje się odczuwać ogólne podniecenie ludności niezwykłym zaszczytem goszczenia w swych murach wielkiego wodza.

Kronika.

Kalendarzyk.

29	Dziś Piotra. M.
	Jutro Katarz. Sen.
	Wsch. słońca 4.41
	Zach. „ 7,16

Od Administracji.

Od dnia 1 maja prenumerata „Iskry“ wynosić będzie miesięcznie:

dla odbierających w Administracji Mk. 9,000

z odnoszeniem do domu Mk. 10,000

z przesyłką pocztową Mk. 11,000

za granicę Mk. 20,000.

DWIE BUŁAWY.

Przedziwne życia narodów są sprawy...
Kiedy promienie zwycięstwa zabłysły,
Foch dzierżyć będzie w ręku dwie [buławy:
Jedną z nad Renu, a drugą z nad [Wisły.

***

Chociaż nam grożą piorunami burze,
Chociaż do walki wróg zawsze go-[towy,
Nic to, dopóki Foch w polskim mun-[durze,
My zaś z krzyżami legji honorowej.

***

Choćby się nawet bój rozpoczął krwawy
I ciężkie chmury nad nami zawisły,
Nic to, dopóki razem są buławy:
Jedna z nad Renu, a druga z nad [Wisły.

Ćwierk.

Odczyt w Sosnowcu i Dąbrowie. Celem zapoczątkowania konkretnej walki z zalewem żydowskim w Zagłębiu — sosnowiecki oddział tow. „Rozwój“ zwołuje dziś w niedzielę, w sali kina „Zagłębia“, o godz. 3 p. p. wielki wiec, na którym wygłosi odczyt pod tyt. „Niebezpieczeństwo żydowskie“ —znany chlubnie organizator oddziału łódzkiego „Rozwoju“ p. Edward Zajączek.

Ze względu na wielką aktualność tego niebezpieczeństwa w Zagłębiu oczekiwać należy, iż każdy polak, szczerze miłujący kraj swój, stawi się niezawodnie na wiec, na który bilety nabywać można w księgarni W-nej Regulskiej.

Taki sam odczyt wygłoszony będzie w Dąbrowie Górniczej jutro, w poniedziałek o godzinie 7 wieczorem w resursie.

Wiec poselski w Będzinie. Ponieważ w dniu 15-go kwietnia 1923 r. wiec, zwołany przez zarząd związku lud.-nar. z przyczyn które będą wyjaśnione, nie doszedł do skutku, ten sam wiec, w tym samym celu jak poprzednio, odbędzie się w dniu 29-go kwietnia w ochronie na górze Zamkowej o g. 3 i pół po poł.

Na wiecu sprawozdawczym przemawiać będzie pos. dr. Falkowski i inni prelegenci.

Zarząd koła zw. lud. nar. w Będzinie prosi swoich członków i sympatyków o liczny udział w wiecu.

Sprawozdanie poselskie wyjaśni zebranym całokształt polityki rządu i całokształt spraw, prowadzonych przez związek jedności narodowej na terenie sejmowym.

Na biedne dzieci. Przypomi namy sosnowiczaninom i sosnowi czankom, że dziś na ulicach miasta sprzedawany będzie znaczek na rzecz 4 instytucji opiekujących się dziećmi. Na ten sam cel w cukierni warszawskiej odbędzie się podwieczorek z tańcami, Są to pierwsze w Sosnowcu tańce publiczne.

Na wdowy i sieroty po policjantach. Dziś w sali kina „Momus“ na Pogoni, stowarzyszenie młodzieży katolickiej w Sosnowcu, pod reżyserją p. Wł. Jędrzejkiewicza odegra historyczną sztukę w 4 aktach z trylogji H. Sienkiewicza p. t. „O g n i e m i m i e c z e m“. Czystyzysk przeznacza się na rzecz wdów i sierot po poległych funkcjonarjuszach policji państwowej.

Wyrok w sprawie kopalni „Helena“. Wczoraj sąd okręgowy w Sosnowcu ogłosił wyrok w sprawie tow. sosnowieckiego przeciwko dzierżawcom kopalni „Helena“ L. Meve, J. Zmigrodowi, J. Trepce, M. Zmigrodowi i M. Hamburgerowi; sprawa ta była rozpoznawana merytorycznie w d. 7 kwietnia r. b. Wyrokiem sądu powództwo tow. sosnowieckiego przeciwko kop. „Helena“ zostało oddalone, zarazem zasądzono od tow. sosnowieckiego na rzecz pozwanych 2.501.550 mk. kosztów sądowych i za prowadzenie sprawy oraz 14.960.000 mk. wpisu głównego na rzecz skarbu.

Uroczystość patrona harcerstwa polskiego. W niedzielę, 29 kwietnia r. b. harcerstwo czci dzień swojego patrona, św. Jerzego.

Uroczystość zapoczątkuje solenne nabożeństwo o godzinie 10 rano w miejscowym kościele parafjalnym. Po nabożeństwie złożą ślubowanie najmłodsi harcerze. Następnie drużyny, udadzą się na boisko, znajdujące się obok fabryki C. G. Schena przy ulicy Szenowskiej, gdzie odbędzie się przegląd drużyn.

W uroczystości weźmie udział zarząd oddziału, powołany do życia w ostatnich czasach przez naczelnictwo Z. H. P.

Uroczystość 3 maja w Będzinie obchodzona będzie w b. r. świetniej, niż w latach ubiegłych. W obchodzie wezmą udział władze rządowe i samorządowe, wojsko, szkoły, cechy i instytucje społeczne. Msza polowa, z braku odpowiedniego miejsca w mieście, odbędzie się na łąkach gzichowskich o godz. 10 rano (wejście od szosy czeladzkiej), którą odprawi ksiądz kanonik Piasecki. Ogólna zbiórka na Starym Rynku o g. 9 rano.

Po mszy św. pochód przejdzie przez miasto do ulicy Małachowskiego, gdzie odbędzie się defilada wojska. Następnie pochód ruszy na plac Kościuszki, gdzie p. Szenborn wygłosi mowę okolicznościową.

Tegoż dnia popołudniu odbędą się dwa odczyty: w teatrze „Corso“ przemawiać będzie dyrektor Cetwiński, a na górze Zamkowej dyrektor Brodnicki.

W programie koncerty orkiestry wojskowej i strażackiej na placu 3 Maja.

Komitet czyni starania, by obchód wypadł imponująco, w tym celu prosi wszystkie korporacje, pragnące wziąć udział w obchodzie, o zgłaszanie się do magistratu, gabinet prezydenta, do poniedziałku włącznie, celem wyznaczenia miejsca.

3 maj w Dąbrowie. Onegdaj odbyło się w magistracie dąbrowskim posiedzenie zaproszonych delegatów i przedstawicieli różnych instytucji, celem ostatecznego opracowania obchodu w d. 3 maja.

Po wyczerpującym omówieniu i wyjaśnieniu wielu spraw, wybrano ściślejszy komitet, który zajmie się zorganizowaniem i przeprowadzeniem akcji.

Uczczenie święta narodowego odbędzie się podług następującego programu: o godz. 10 rano uroczyste nabożeństwo w kościele poczym uformuje się pochód ze sztandarami i orkiestrami, który przejdzie ul. Sobieskiego, 3 maja, gdzie przy resursie chór t-wa muzycznego odśpiewa kantatę, poczym pochód przejdzie ul. Dąbrowską, Francuską i Sobieskiego, udając się przed pomnik Kościuszki. Tu wygłoszone zostaną przemówienia i pochód się rozwiąże. Po południu odbędą się w szkołach bezpłatne odczyty o znaczeniu święta narodowego, wieczorem zaś, w sali resursy urządzony będzie staraniem związku prac. handl. i przemysłowych wieczór artystyczny z udziałem chórów t-wa muzycznego i t-wa „Harmonja“.

Przy sposobnoćci zaznaczyć trzeba, że w dniu tym wszystkie domy mają być udekorowane flagami.

Jak już pisaliśmy, w dniu tym odbywać się będzie w całym powiecie zbiórka na żywy pomnik.

Lataiący holender. Do cukierni warszawskiej w Sosnowcu przychodził od kilku dni jakiś młody żyd, który swym zachowaniem się wzbudził podejrzenia policji.

Poproszony o wylegitymowanie się, żyd pokazał paszport holenderski, kiedy jednakże poczęto go indagować, holender zaczął plątać się w odpowiedziach i wreszcie zeznał, że nazywa się Talbjasz Glasman i przybył przed paru dniami z bolszewji.

Przy Glasmanie znaleziono kilkanaście miljonów w różnych walutach, przyjechał zaś do Zagłębia napewno, jako emisarjusz bolszewicki.

Holendra osadzono pod kluczem; zostanie on wysłany z powrotem do swej m i ł e j ojczyzny.

Bolszewicki wojtek. Za rozlepianie po płotach i domach odezw komunistycznych, policja aresztowała Tomasza Kubitę, robotnika kolejowego ze Strzemieszyc. Winnego osadzono w więzieniu.

Zjazd nauczycielstwa w Katowicach. W czasie Zielonych Świąt odbędzie się w Katowicach walny zjazd Towarzystwa szkół średnich i wyższych.

Jednym z najważniejszych punktów porządku dziennego jest sprawa podporządkowania władz szkolnych władzom administracyjnym.

Jak wiadomo bowiem, w pewnych kołach rządowych i sejmowych powstał powyższy projekt, oparty na art. 66 konstytucji, który orzeka o „możliwym zespoleniu adminiscacji państwowej“.

Opozycja przeciw poddaniu szkolnictwa władzom politycznym — co było niegdyś w zaborze austrjackim — jest bardzo żywa wśród sfer nauczycielskich.

Obok dyskusji nad tym zasadniczym zagadnieniem, obrady zjazdu dotyczyć będą spraw administracyjnych oraz sekcji ogólnych towarzystwa.

Pasporty zagraniczne. „Kurjer Warszawski“ informuje, że od dnia 3 kwietnia obowiązują następujące opłaty za:

1) pasport zagraniczny 90,000 marek, 2) zezwolenie na ponowny wyjazd 30,000 mk., 3) wizę 30,000 mk., 4) wielokrotny pasport 225,000 mk., 5) wielokrotne wizy do Gdańska dla cudzoziemców 300,000 mk., 6) pasport ulgowy 30,000 mk., 7) ulgowe zezwolenie na ponowny wyjazd 10,000 mk., 8) książeczkę pasportową 3,000 mk.

Prócz tego, należy zaznaczyć, że emigranci do Stanów Zjednoczonych, nawet posiadający offidavit'y, obecnie (aż do odwołania) pasportów otrzymać nie mogą z powodu wyczerpania przewidzianej liczby emigrantów na okres bieżący.

Nowe pismo sportowe. Dowiadujemy się, że oczekiwane od dłuższego czasu pismo sportowe p. n. „Sportowiec Zagłębia“ jest w druku i wkrótce ukaze się w sprzedaży ulicznej. Treść pierwszego numeru obejmować ma szczegóły z życia sportowego w Zagłębiu, na Górnym Sląsku i w powiecie częstochowskim oraz wiadomości sportowe z całego kraju, a nawet i zagraniczne. Wobec zapowiadającej się obfitej treści, przypuszczać należy że pismo to znajdzie poparcie u wszystkich sportowców.

Konkurs na złoty polski. Ministerjum skarbu ogłosiło konkurs na wzór złotej monety polskiej. Szczegóły konkursu są następujące:

Na jednej stronie monety pożądane jest umieszczenie głowy lub postaci alegorycznej lub historycznej. Na tejże stronie znajdować ma się napis: „Rzeczpospotita Polska“ oraz rok wydania „1923“. Odwrotna strona monety winna zawierać godło państwowe. Umieszczenie napisu „10 złotych“, względnie „20 złotych lub „50 złotych“ pożądane jest po stronie godła, dopuszczalne jednak i po stronie drugiej, względnie na obu.

Nagrody wynoszą: pierwsza 4 miljony marek, druga 3 mil. mk., trzecia 2 milj. mk. Termin nadsyłania prac upływa dnia 30-go maja b. r.

Choroby zaraźliwe w pow. będzińskim. W okresie od dn. 15 do 21 b. m. zachorowało na dur brzuszny w Zagórzu 3 osoby; na dur plamisty zapadło: w Będzinie 1 osoba, w Sosnowcu 2 i w Zawierciu 5 osób; na gruźlicę o wartą w Będzinie zmarła osoba 1, w Zawierciu 6, zachorowało zaś w Sosnowcu 3 osoby, w Zawierciu 5.

Dur plamisty w Będzinie i w Zawierciu grasuje tylko wśród ludności żydowskiej.

W tym samym okresie czasu odkażono w całym powieeie 13 mieszkań.

Coś się psuje. Pisaliśmy już, że robotnicy kopalni „Batory“ w Dąbrowie, z powodu nieotrzymania należnych zarobków zwrócili się o interwencję do inspektora pracy.

Zjawisko to zaczyna przybierać większe rozmiary, bowiem i z innych małych kopalń napływają podobne skargi. Obecnie zwrócili się do inspektora pracy w takiej samej sprawie robotnicy kopalni „Mikołaj“ i szyb Nr. 34.

I ci nic nie otrzymali! Na skutek wzmianki o subsydjum, w kwocie 25 miljonów mk. na dom ludowy w Dąbrowie, zarząd domu ludowego przy ul. Kościuszki 12 w Dąbrowie, prosi nas o zaznaczenie, że i oni nic z tej sumy nie otrzymali, natomiast całą zapomogę otrzymał tylko socjalistyczny dom ludowy, co będzie tematem interpelacji w sejmie.

Na uroczystości warszawskie. Zarząd miejski w Dąbrowie wydelegował na uroczystości warszawskie w dniu 3-go maja, prezydenta miasta, dr. A. Piwowara.

Ku przestrodze ludności. W ostatnich dniach komuniści zaśmiecili całe Zagłębie wszelkiego rodzaju bibułą, nawołując do urządzenia w dn. 1 maja pochodów i demonstracji.

Ponieważ p. p. s. kategorycznie oświadczyła, że z komunistami nie będzie urządzała wspólnych pochodów, rozeszła się pogłoska, iż komuniści łącznie z organizacjami żydowskimi urządzą osobne pochody i manifestacje. Ostrzegamy przeto ludność aby w dniu tym miała się na baczności i trzymała się zdaleka, pamiętają bowiem wszyscy, jak w roku 1920 komuniści sprowokowali w Dąbrowie policję, która zmuszona była użyć broni i kilka osób straciło życie.

Również i w tym roku wszelkie próby zakłócenia spokoju czy inne ekscesy, będą tłumione siłą i dlatego ludność, zwłaszcza zaś kobiety i dzieci winny unikać pochodów i zbiegowisk.

Zdradził go własny guzik. Przed kilku dniami pisaliśmy o tajemniczej kradzieży dwuch maszyn do pisania w sejmiku będzińskim.

Ponieważ wypadek ten wywołał duże poruszenie na miejsce przestępstwa przybył kierownik urzędu śledczego, kom. Lach który po dokładnym obejrzeniu biura, znalazł na podłodze jakiś mały przedmiot i podnosząc go skwapliwie zawołał: mam!

Swiadkowie tej sceny ze zdumieniem spojrzeli na komisarza, ten zaś pokazując im zwykły guzik od palta, oświadczył, że jset to bilet wizytowy złodzieja i że maszyny już są.

Oczywiście wzięto to za żart tymczasem kom. Lach wrócił do swego biura, puścił aparat w ruch i po dwuch dniach ujęto właściciela palta Jana Rogulę, b. urzędnika starostwa, który wspólnie z kolegą Olszewskim, synem właściciela kawiarni w Dąbrowie, dokonał wspomniznej kradzieży. Oni sami sprawcy skradli także w roku ubiegłym w urzędzie górniczym w Dąbrowie również dwie maszyny do pisania

Skradziony towar sprzedawali w Warszawie, jedną zaś z maszyn skradzionych w starostwie Olszewski dał swemu bratu w Sosnowcu.

Pomysłowych maszynistów osadzono pod kluczem. Sledztwo toczy się dalej istnieje bowiem podejrzenie, że mają oni na sumieniu jeszcze sporo grzechów.

Zebranie narodowej organizacji kobiet dla członkiń i sympatyczek, odbędzie się we wtorek dnia 1-go maja, o godzinie

7-ej i pół wiecz. na plebanji w Sosnowcu, z łaskawym udziałem posła profesora Br. Knothego.

We czwartek dnia 3-go maja zbiórka członków N. O. K. przy kościołku kolejowym o godzinie 8-ej m. 30 rano. 1037

Ze sportu. Dziś, t. j. dnia 29 kwietnia 1923 r. o godzinie 4-ej po południu na boisku Tow. Sport. „Victoria“ w Sosnowcu przy ul. Długiej odbędą się zawody w piłkę nożną pomiędzy K. S. „Sparta I“ z Krakowa, a T. S. „Victoria I“. Sparta jest obecnie w najlepszej formie. W ubiegłą niedzielę „Sparta“ grała w Krakowie z „Wisłą II“ i osiągnęła zwycięski dla siebie wynik 6:0. Zawody dzisiejsze budzą więc ogromne zainteresowanie. Na tymże boisku „Victorji“ o godzinie 2 po południu grać będzie przedstawicielska drużyna gimnazjum imienia „Bolesława Prusa“ z „Victorją II“. Zawody odbędą się bez względu na stan pogody. 1023

— W niedzielę, dnia 29 b. m. odbędzie się uroczystość otwarcia i poświęcenia, boiska sportowego t-wa kulturalno-oświatowego „Swit“ w Sosnowcu (ulica Marjacka-Srednia obok polskich zw. zaw. na Pogoni).

Program uroczystości następujący: O godzinie 3 po południu zbierają się na boisku delegaci pokrewnych instytucji i towarzystw sportowych oraz publiczność. Po odśpiewaniu przez chóry tow. hymnu narodowego nastąpi przywitanie delegatów i złożenie przez tychże podpisów w albumie pamiątkowym t-wa. W dalszym ciągu nastąpi właściwy akt poświęcenia, po którym zarząd przystąpi do przecięcia wstęgi okalającej boisko.

Pierwszy rzut piłką i sygnał sędziego rozpoczną zawody między znanym miejscowemu ogółowi kl. sport. Sosnowiec I i T. K. O. Swit.

Na zakończenie uroczystości o godzinie 7-ej wieczorem odbędzie się w sali polsk. zw. zaw. na Pogoni zabawa taneczna, gdzie dla młodszej generacji pląsy przy dźwiękach orkiestry smyczkowej, a dla starszej czarną kawę etc. już przygotowano.

Towarzystwa, które ze względów technicznych nie otrzymały zaproszeń, zechcą wysłać dwuch delegatów upoważnionych celem wzięcia udziału w uroczystości.

W szkole żeńskiej p. Siwikowej przy ul. Małachowskiego, właściciel domu Nachemja Hersz, przez dłuższy okres czasu pozwalał sobie męczyć dzieci, pozbawiając je wody. Nic nie pomogły i prośby i groźby p. Hersz bowiem był nieustąpliwy, a na wszystkie memorjały naszych władz odpowiadał kpinami. Władze jednak robiły swoje i nagromadziły tak duży materjał obciążający p. Hersza, że tenże znalazł się w potrzasku i na mocy wyroku otrzymał 7 dni aresztu.

Ujęcie szkodników. W marcu r. b. zostali okradzeni doszczętnie dwaj urzędnicy starostwa, pp. Nowacki i Latusek.

Zawiadomiony o tym urząd śledczy przeprowadził dochodzenie i ujął sprawców w osobach E. Kowalika i Łaty, zam. na Warpiu, od których odebrano część skradzionych rzeczy.

W mieszkaniach złodziei znaleziono także sporo przedmiotów pochodzących z innych kradzieży to też w sprawie tej toczy się dalsze śledztwa.

Zebranie cechu rzeźniczego. Dnia 29 kwietnia r. b. w niedzielę, o godz. 3 popołudniu w lokalu t-wa rzemieślniczego w Sosnowcu, przy ul. Sienkiewicza nr. 8 odbędzie się zebranie cechu rzeźnickiego. Sprawy ważne. Uprasza się członków o punktualne przybycie. 1005-1-1

Z teatru.

„ŚNIEG“.

Sztuka w 4 akt. St. Przybyszewskiego.

Nie pierwszy to raz „Śnieg“ Przybyszewskiego ujrzał światło kinkietów naszego teatru. Sobotnie wznowienie wypadło bardzo udatnie, przedewszystkiem dzięki inteligentnej grze p. Larys-Pawińskiej i Palańskiego. Pani Helleńska, Barwińska i Jarema w swych kreacjach w zupełności stanęli na wysokości swego zadania. Na specjalne uznanie zasługuje gustowne urządzenie sceny.

Dziś 2 przedstawienia. Obie sztuki wystawione będą po raz ostatni, gdyż gość warszawski Larys-Pawińska z dniem dzisiejszym kończy swoje występy. A więc: po południu zajmujące studjum sceniczne „Instynkt“ Kistemascherea, wieczorem Przybyszewskiego „Śnieg“.

Poniedziałek — Dąbrowa „Śnieg“, wystawiony będzie przez zespół teatru sosnowieckiego w sali „Kometa“. Będzie to zarazem ostatni występ p. Larys-Pawińskiej

Teatr nieczynny będzie w Sosnowcu do środy włącznie.

W czwartek przedstawienie uroczyste w dniu 3-go maja. Na program złożą się: przemówienie o znaczeniu doby obecnej, dział wokalno-muzyczny, poczym artyści teatru Czarneckiego odegrają komedję „Powrót posła“ —Juljana Niemcewicza.

Telefon nocny.

(Godzina 2-ga w nocy).

Buława dla marszałka Focha.

Warszawa, 29 kwietnia.

Buława marszałkowska dla gen. Focha zrobiona będzie ze srebra oksydowanego, nabijane złotem. Pod głowicą na czerwonej emalji umieszczony zostanie orzeł polski, z drugiej zaś strony litery R. P. (Rzeczpospolita Polska). U rękojeści od dołu wyryty będzie monogram marszałka F. F. (Ferdynand Foch).

Komisje kwalifikacyjne dla urzędników.

Warszawa, 29 kwietnia.

W wykonaniu ustawy o służbie rządowej cywilnej, rada ministrów powoła do życia komisje kwalifikacyjne, które będą kwalifikować wszystkich urzędników państwowych od 12—6 klasy rangi. Urzędnicy wyższych rang zależni będą bezpośrednio od rady ministrów.

Z Lozanny.

Lozanna, 29 kwietnia.

Wobec tego, że w kwestjach spornych delegaci sojuszników nie doszli do porozumienia z turkami, komisja finansowa odroczyła swe narady, nie wyznaczając terminu następnego posiedzenia. Wysoki komisarz francuski wyjechał do Paryża celem naradzenia się z Poincarem.

Sowiety a Lozanna.

Lozanna, 29 kwietnia.

Przedstawiciel sowietów Nosowski zwrócił się do konferencji z żądaniem, aby go traktowano jako delegata oficjalnego. Sekretarjat konferencji odpowiedział mu, że byłoby to możliwe, gdyby sowiety zgodziły się na podpisanie układu w sprawie cieśnin.

Podróż Bonar Lawa.

Londyn, 29 kwietnia.

Premjer angielski Bonar Law wyjeżdża w celu odpoczynku w dłuższą podróż morską. Premjer udaje się w tę podróż za poradą lekarzy. Zastępować go będzie kanclerz skarbu Baldwin.

Koniec powstania w Irlandji.

Dublin, 29 kwietnia.

Główna kwatera wojsk powstańczych zarządziła wczoraj wstrzymanie wszelkich kroków wojennych przeciw wojskom legalnego rządu irlandzkiego.

Czarna giełda.

Warszawa, 29 kwietnia.

Dolary 48,500, marka niem. 1,59 franki 3180, funty 217,000. Obrotów metalami z powodu szabasu nie było.

Pogoda na dziś.

Pogoda zmienna, wypogodzenie naprzemian z obfitymi opadami, chłodniej, wiatry północno-zachodnie i zachodnie.

WAZNE DLA FABRYK I HUT ZAGŁĘBIA!

IGNACY FOGELGARN, inżynier chemik
Będzin, ulica Sączewska Nr. 15
poleca w dowolnej ilości:
kwas siarkowy 66 Bé i kwas solny 19/21 Bé w balonach szklanych, ałun potasowy mielony, sodę bicarbona wenale i D. A. B. 5. sztik sodę wodne 38 Be, sodę amoniakową i kaustyczną oraz inne artykuły chemiczne po cenach konkurencyjnych.
Dostawa natychmiastowa. Dostawa natychmiastowa.
Udzielam również porad techno-chemicznych, przyjmuje nadzór wytwórni chemicznych i udoskonalam produkcję. 862—1

Zarząd Zrzeszenia Kupców Polskich
handlujących końmi, trzodą chlewną, nierogacizną rogacizną i drobiem w Warszawie
wzywa wszystkich pp. Członków do wzięcia udziału
w uroczystościach 3 Maja w Warszawie
oraz łączenia się podczas uroczystości dokoła Sztandaru Zrzeszenia
1032 ZARZĄD.

1711—7 NAJTAŃSZY ŚRODEK
SKAŻONY SPIRYTUS (denaturowany)
do oświetlania, opalania, celów technicznych, dezynfekcyjnych itp.
poleca bez ograniczeń:
Rozlewnia i hurtowo-detaliczny skład w Sosnowcu, Wiejska 38.

STATUT

o podatku konsumcyjnym od piwa.

Na podstawie art. 8 Dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych Związków Komunalnych (Dz. Pr. Nr. 14 poz. 151 i 150), oraz uchwały Sejmiku Powiatowego pow. Będzińskiego z dnia 24 stycznia 1923 r. wprowadza się podatek konsumcyjny od piwa na rzecz Związku Komunalnego pow. Będzińskiego.

§ 1.

Przedmiot opodatkowania stanowi piwo spożyte w granicach działalności Powiatowego Związku Komunalnago pow. Będzińskiego, t. j. wywarzone, jak również sprowadzone do pow. Będzińskiego za wyłączeniem miast wydzielonych: Sosnowca, Będzina, Dąbrowy i Zawiercia, które działają o własnych statutach.

§ 2.

Podatek od piwa wywarzonego w granicach działalności Powiatowego Związku Komunalnego pow. Będzińskiego pobiera się w formie dodatku do państwowych opłat konsumcyjnych a od piwa wwożonego w granice działalności Powiatowego Związku Komunalnego pow. Będzińskiego w formie samoistnego podatku konsumcyjnego.

Podatek ten obciąża konsumenta, przyczym pobór podatku odbywa się w sposób wskazany w § 7-ym.

§ 3.

Podatek wynosi od piwa wywarzonego i oddanego do spożycia 10 proc. (dziesięć procent) każdorazowej rządowej akcyzy (od puda słodu), zaś od piwa wwożonego w wysokości odpowiadającej obciążeniu litra piwa wywarzonego z uwzględnieniem przeciętnej ilości piwa otrzymanej z puda słodu.

§ 4.

Administracje browarów, znajdujących się w granicach Powiatowego Związku Komunalnego pow. Będzin. winny w ciągu pierwszych dni pięciu każdego miesiąca podać Wydziałowi Powiatowemu dokładną ilość piwa wywarzonego i oddanego do konsumcji miejscowej w poprzednim miesiącu, oraz wysokość nałożonej akcyzy rządowej. Również na osobach i przedsiębiorstwach, sprowadzających piwo z poza granic pow. Będzińskiego, ciąży obowiązek podania Wydziałowi Powiatowemu w ciągu 24 godzin od daty otrzymania transportu—dokładniej ilości każdorazowo sprowadzonego piwa, a ponadto wskazania miejsca pochodzenia piwa.

§ 5.

Przy wywozie z powiatu Będzińskiego piwa, obłożonego podatkiem komunalnym, przyznaje się całkowity zwrot pobranego podatku i rzeczywistego wywozu.

§ 6.

Wydział powiatowy prowadzi kontrolę przez swoich funkcjonarjuszów, czy od wszystkiego piwa, podlegającego opodatkowaniu uiszczony został właściwy podatek komunalny.

§ 7.

Podatek komunalny od piwa wwożonego winien być wpłacony do Kasy Komunalnej przez osoby fizyczne i prawne, w szczególności przedsiębiorstwa, sprowadzające transporty. Podatek komunalny od piwa wywarzonego winien być wpłacony do Kasy Komunalnej bezpośrednio przez administrację browaru. W obu wypadkach podatek doliczony do ceny gotowego produktu, obciąża właściwego konsumenta.

Podatek winien być wpłacony nie później niż czternastego dnia po doręczeniu nakazu płatniczego.

§ 8.

Niewpłacenie podatku w przepisanym terminie pociąga za sobą doliczenie odsetek zwłoki w wysokości 2 % (dwa procent) za każdy miesiąc zwłoki, oraz ściągnięcie podatku w drodze przymusowej (egzekucji). Koszty egzekucji obciążają płatnika.

§ 9.

Na orzeczenie Wydziału Powiatowego w sprawach wymiaru i poboru podatku płatnik może wnieść skargę w terminie 14-dniowym do Urzędu Wojewódzkiego, a od decyzji tego Urzędu w takim samym terminie do Ministerjum Spraw Wewnętrznych, a to za pośrednictwem władzy, która orzeczenie względnie decyzję wydała. Wniesienie skargi, względnie odwołania nie wstrzymuje uiszczenia podatku w terminie.

§ 10.

Winni wykroczeń przeciwko przepisom niniejszego statutu pociągani będą do odpowiedzialności sądowej z mocy art. 138 K.K.

§ 11.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Wydział Powiatowy w porozumieniu z Urzędem Skarbowym Akcyz i Monopolów, który zarazem określać będzie stawkę podatku od piwa w wożonego w myśl § 3.

§ 12.

Statut niniejszy wchodzi w życie, po zatwierdzeniu go przez Władze Nadzorcze, z dniem ogłoszenia i obowiązuje do końca 1923 roku, z tem, że Władzom Nadzorczym zastrzega się prawo wcześniejszego odwołania mocy obowiązującej tego statutu lub poszczególnych jego przepisów, zwłaszcza w wypadku gdyby wysokość akcyzy rządowej (§ 2) obowiązująca w chwili ogłoszenia statutu, uległa zmianie.

§ 13.

Jednocześnie uchyla się statut podatku od piwa wprowadzony uchwałą Sejmiku z dnia 23 maja 1922 roku.

Będzin, dnia 20 kwietnia 1923 roku.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta
1020 **(—) A. TRZCIŃSKI.**

Zatwierdzono reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 27.III.23. r. Nr. S. Z 1076|23, nadesłanym przy reskrypcie Województwa Kieleckiego z dn. 11 kwietnia 1923 r. L.Sm. 814|IV-2.